

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๗

PROBLEM AND GUIDELINE TO DEVELOP AN INTERNAL QUALITY ASSURANCE
OPERATION AT TRIMITVITHAYALAI SCHOOL UNDER BANGKOK EDUCATIONAL
OFFICE AREA 1

ศรัญญา วชิมาเพศ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๗ ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.954 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติดังนี้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาปรับปรุง ($\mu=3.38$) การเตรียมความพร้อมและการวางแผน ($\mu=3.34$) การปฏิบัติตามแผน ($\mu=3.22$) และการตรวจสอบประเมินผล ($\mu=3.19$)

สำหรับแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ได้แก่ ครูควรมีความรู้ที่ชัดเจนในเรื่องการประกันคุณภาพและจัดการให้ตรงกับความสามารถและหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบการวางแผนการปฏิบัติงานควรมีขั้นตอนที่ชัดเจน ประชุมบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ฝ่ายบริหารควรให้การช่วยเหลือแก่ครู ปัญหาต่างๆ

Abstract

The purposes of this research were to study problem and guideline to develop an internal quality assurance operation at Trimitvithayalai school under Bangkok Educational Office Area 1, and study a guideline to develop the internal quality assurance of the Trimitvithayalai school under Bangkok Educational Office Area 1. The populations for this study were administrators and teachers total 65 persons in Trimitvithayalai school. An instrument was a questionnaire which had a reliability of 0.954. The data analyzed by computer program with statistic: frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results of this research were as follows: the total problem level of the internal quality assurance operation at Trimitvithayalai school were at a moderate level ($\mu=3.28$). If consideration each item found that every item was at a moderate level, arranged by the mean from high to low: a development and improvement ($\mu=3.38$), a readiness preparation and planning ($\mu=3.34$), an acting followed the plan ($\mu=3.22$), and checking and evaluating ($\mu=3.19$).

The guideline to develop the internal quality assurance operation at Trimitvithayalai school were as follows: the teacher much have clearly knowledge in a quality assurance and direct to a capability and job responsible, having clearly operation plan, meeting personnel to build an awareness and an importance of the internal quality assurance which in the school, and administrators should help in problem-solving.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาตนเองของมนุษย์ คนที่ได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม จะเป็นคนที่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างถูกต้องตามครรลองคลองธรรม และได้รับแต่ในสิ่งที่ดีๆ การศึกษาจึงเปรียบเสมือนบันไดจายในการดำรงชีวิตที่มนุษย์ต้องแสวงหาและเพิ่มพูนความรู้ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาตนเอง ตั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ คุณภาพทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญยิ่ง และคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ส่วนหนึ่งมาจากการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากระบบโรงเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำลังดำเนินการอยู่ขณะนี้จะต้องเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย โดยทุกคนมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทาง

การศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้คนไทยดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความรู้ความสามารถและทักษะในกเสงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและทันต่อการเปลี่ยนแปลง(สมศักดิ์ สินธุเวชญ์. 2541: 30)

การจัระบบประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักสูตรสำคัญเพื่อพัฒนาการศึกษาไทยให้เป็นเลิศด้วยการกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหารมีการสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการจัดการศึกษา โดยโรงเรียนจะต้องแสดงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ผลการจัดการศึกษาต่อนักเรียน ผู้ปกครอง ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 3) พร้อมทั้งได้กำหนดนโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ทุกโรงเรียนมีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเท่าเทียมกัน ส่งเสริมความร่วมมือ สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน มีการจัดตั้งองค์กรรับผิดชอบการพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีการประเมินคุณภาพทั้งระบบ เพื่อรองรับมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนตามเป้าหมาย พัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา และสามารถดำเนินการตามนโยบายให้ทุกโรงเรียนมีการประกันคุณภาพได้มาตรฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 มาตรา 48 กำหนดว่า

“...ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และถือสำรประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณณะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก...”

สาระบัญญัติดังกล่าวเป็นสิ่งทีสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องนำการไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุต่นารมณในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นการสร้างควมมี นใจแก่พ่อแม่และประชาชนหลุกหลอนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้างความมี นใจว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดหรือสังคมต้องการ และสืบเนื่องจากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายบทบาทการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ จัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่เชื่อมั่น และพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ดังนั้น หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงานและตรวจสอบผลกษาเนิงงานตามภาระรับผิดชอบอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 2) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานชัดเจน โดยในการดำเนินการตามแผนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้น ก็จะต้องมีการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 25443)

การดำเนินการของโรงเรียนเพื่อมุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดนั้นโรงเรียนจะต้องระดมสรรพกำลังใช้ความร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อวางแผนดำเนินการ กำหนดเป้าหมายเวลา จัดทำธรรมนูญโรงเรียน เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียนต่อไป เพื่อแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนได้พัฒนาเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดหรือไม่ หากยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ธรรมนูญจะเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การส่งเสริม ปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่องต่อไป (กรมสามัญศึกษา2542: คำนำ) จนกระทั่งได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานและได้ผ่านการรับรองจากหน่วยงานที่รับรองจากการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย เป็นโรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ซึ่งทุก ๆ ปีโรงเรียนก็ต้องได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา โดยกัณหนำนั้นโรงเรียนจะต้องมีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนเอง จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้แนวความคิดของ “วงจรเดมมิง” หรือ “วงจร PDCA” เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่จะนำไปพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากรและสถานศึกษา ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าจะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในทุกระดับใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาแก้ไขปรับปรุง ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 และเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการประมวลผลทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษารายละเอียดปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ปรากฏผลดังนี้

ข้าราชการครูโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 65 คน ประกอบด้วย เพศชาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 และเพศหญิง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 72.3 ส่วนมากอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 ตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 84.6 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 และส่วนมากมีอายุราชการระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5

ผลการศึกษารายละเอียดปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู พบว่า ระดับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ดังนี้ การพัฒนาปรับปรุง ($\mu=3.38$) การเตรียมความพร้อมและการวางแผน ($\mu=3.34$) การปฏิบัติตามแผน ($\mu=3.22$) และการตรวจสอบประเมินผล ($\mu=3.19$)

ข้าราชการครูโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 1 ให้แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 มีดังนี้

ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน (Plan) ได้แก่ ครูควรมีความรู้ที่ชัดเจนในเรื่องการประกันคุณภาพและจัดการให้ตรงกับความสามารถและหน้าที่ที่รับผิดชอบตรงลงมา ให้ความรู้แก่อบรบบุคลากรผู้รับผิดชอบงานโดยการอบรม และควรมีการประชุมหัวหน้าแต่ละชั้นตอนมากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อภาพรวมของงานจะได้เป็นแบบเดียวกัน

ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) ได้แก่ ควรมีชี้แจงการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ติดตามการปฏิบัติตามแผนในช่วงๆ เพื่อติดตามงาน และจัดบุคลากรให้สอดคล้องกับสายงาน

ด้านการตรวจสอบและประเมินผล (Check) ได้แก่ ควรให้ความสำคัญในการประเมินภายใน โดยการประชุมเพื่อนำมาให้กับทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินภายใน แจ้งให้บุคลากรทราบถึงปัญหาเพื่อระดมความคิด และควรจัดทำแฟ้มเอกสารหลักฐานอ้างอิง ควรเน้นเนื้อหา ผลงานเด่นๆ ที่ผ่านมาแฟ้มมากเกินไป กรรมการก็ไม่สามารถตรวจดูได้ครบ ได้แต่สุ่มตรวจ

ด้านการพัฒนาปรับปรุง (Act) ได้แก่ ควรให้ฝ่ายบริหารมาช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ให้บรรลุจุดประสงค์ทุกครั้ง ไม่ใช่ให้ผู้ปฏิบัติแก้ปัญหาโดยลำพัง หัวหน้ามาตรฐานที่อยู่ในเกณฑ์ประเมิน พอใช้ ปรับปรุงต้องระดมสมอง เพื่อหาทางพัฒนา ประชุมร่วมกับทุกฝ่าย เพื่อติดตามงานทุกระยะจนมั่นใจว่า หัวใจแก้ปัญหาในมาตรฐานนั้นๆ ได้แล้วจะจัดอบรมและนิเทศการทำงานอย่างมีระบบและขั้นตอน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพของโรงเรียน มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนักกับข้าราชการครูและบุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพของโรงเรียน จัดตั้งหน่วยงานและคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพของโรงเรียนมุ่งเน้นให้มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำหรับเป็นร่องรอยหลักฐาน และสะดวกต่อการตรวจสอบ นอกจากนี้ได้มีการจัดหา

เอกสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพไว้ให้ข้าราชการครูและบุคลากรในโรงเรียนศึกษาเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนต์ทยา ทองพูล (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ รัชชาติศิลป์ (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชันติเจริญ มาฆา 2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเวศ โพนน้อย(2544) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมมีปัญหาระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของดารณี รัตนพาที(2544: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัด ชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ข้าราชการครูโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ในด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าข้าราชการครูส่วนมากเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการมอบหมายงานความรับผิดชอบแก่คณะครูสอดคล้องกับงานในหน้าที่ การกำหนดบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการจัดการประชุมชี้แจงบุคลากรเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 13) ได้กล่าวถึงการเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้กับบุคลากร เพื่อการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอน ควรมีการเตรียมการในเรื่องต่างๆ คือ สร้างความตระหนัก และพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับบุคคลเป็นอันดับแรกโดยการสร้างความรู้ความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีมการประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องที่บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนต้องร่วมกันเป็นทีม และพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน สอดคล้องกับ ประเวศ โพนน้อย (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมมีปัญหาระดับปานกลางซึ่งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการดำเนินการ และหน่วยงานภายนอกที่จะทำหน้าที่ในการประเมินคุณภาพการศึกษายังอยู่ในระยะการปรับบทบาทหน้าที่ ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี จึงต้องจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนาให้กับข้าราชการครูและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ทราบแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดต่อไป

ข้าราชการครูโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ในด้านการปฏิบัติตามแผนภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าข้าราชการครูส่วนมาก เห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การจัดแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนการสอนตามแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนตามแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ดังที่ กรมวิชาการ(2538: 2-3) กล่าวถึง องค์ประกอบด้านมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่มีส่วนเสริมให้การศึกษามีคุณภาพ ได้แก่ 1) การมีระบบข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องและสนองความต้องการของท้องถิ่น 2) มีการบริหารหลักสูตรผู้บริหารจะต้องเข้าใจหลักสูตรและส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความเข้าใจตรงกันให้ครูทำแผนการสอนและคู่มือครู สนับสนุนให้มีการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นคุณภาพความรู้ความสามารถที่ตัวเด็กเป็นเป้าหมายมีระบบติดตามผลการปฏิบัติตลอดจนมีการนิเทศภายใน มีแนวทางแก้ไขปัญหาคือการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครู ครูต้องปรับปรุงวิธีการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเน้นที่การคิดค้นพัฒนาวัตกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงให้มากที่สุด) การให้ชุมชนเป็นฐานในการจัดการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนเป็นส่วนสำคัญของการช่วยเหลือสนับสนุนให้การศึกษามีคุณภาพสูงขึ้น การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ปกครอง การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความต้องการทางด้านหลักสูตรการเรียนการสอน การริเริ่มโครงการที่ผู้ปกครองได้ประโยชน์จากการจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นร่วมกัน การจัดความยืดหยุ่นของการเรียนและการทำกิจกรรมของนักเรียน ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติให้ตรงกับความต้องการและความสนใจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการได้รับความร่วมมือ และทำให้เด็กมาเรียนสม่ำเสมอไม่ขาดเรียน ไม่ออกกลางคัน) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งต่างก็มีเป้าหมายร่วมกัน คือ ช่วยเด็กให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงสุด ระบบเครือข่ายกลุ่มโรงเรียน และโรงเรียนที่มีแผนพัฒนาในการจัดการศึกษา การให้โอกาสแก่ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษาและองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น สอดคล้องกับ ทำเนียบ มหาพรหม (2543) ศึกษาเรื่องการติดตามการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานีพบว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับ คือ ด้านกระบวนการด้านปฏิบัติการด้านผลผลิตการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับ คือ ด้านบริหารและการจัดการ ด้านหลักสูตรและการสอนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านบุคลากรข้อเสนอแนะควรมีการกำหนดนโยบายและวางแผนในการดำเนินการเกี่ยวกับประกันคุณภาพให้ชัดเจนประชุมวางแผนปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้การปฏิบัติในแนวทางเดียวกันและควรมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง

ข้าราชการครูโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ในด้านการตรวจสอบประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าข้าราชการครูส่วนมากเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการรวบรวมผลงานของนักเรียนเพื่อสะท้อนให้เห็นความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน การรวบรวมผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ และการเขียนรายงานมีข้อมูลพื้นฐาน สภาพการดำเนินงานผลการประเมินตามมาตรฐาน และการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 13) ได้กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมของบุคลากรเพื่อการพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งบุคลากรส่วนใหญ่ยังเข้าใจวิธีการประกันคุณภาพภายในค่อนข้างน้อย และไม่รู้ว่าจะดำเนินการอย่างไรในแต่ละขั้นตอนรวมทั้งยังขาดทักษะในการประเมินตนเอง จึงควรฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายใน รูปแบบที่ใช้ตอน คือ 1) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยให้ทุกคนได้เข้าร่วมประชุมหากสามารถหาบุคคลที่เชี่ยวชาญที่จะเป็นแกนนำได้ ก็ควรมอบหมายให้แกนนำเป็นผู้รับผิดชอบจัด(๒) ในการประชุมเชิงปฏิบัติการนั้นควรแบ่งเป็นช่วงๆ ตามกิจกรรมที่จะดำเนินการในแต่ละช่วง คือ ช่วงแรกเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับภาพรวมของระบบการประกันคุณภาพภายในกระบวนการบริหารงานคุณภาพ แล้วเริ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อจากนั้นก็ให้ร่วมกันปฏิบัติจริงในการวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ ช่วงที่ 2 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดกรอบและวางแผนการประเมินต่อจากนั้นก็ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามกรอบและแผนการประเมินและช่วงที่ 3 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self Study Report: SSR) โดยจัดประชุมปฏิบัติการหลังจากที่บุคลากรมีการปฏิบัติงาน และมีการประเมินตนเองตามแผนระยะหนึ่งสอดคล้องกับ เคบ (Cave. 1992: 996; อ้างถึงใน ประเวศ โพนน้อย. 2544: 46) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารการประถมศึกษาในท้องถิ่นเปรียบเสมือนการนิเทศการสอน การวิจัยเรื่องนี้เป็นกรณีศึกษาการนิเทศการสอนของครูใหญ่ของโรงเรียนประถมศึกษานอกเมืองรัฐนอร์ทเจอร์ซี โดยใช้การประเมินการปฏิบัติการนิเทศการสอน โดยเปรียบเทียบบทบาทในการนิเทศการสอนของโรงเรียนในเมืองและนอกเมือง พบว่า การศึกษาที่ประเด็นให้เห็นบทบาทของครูประถมศึกษาในการนิเทศการสอน ผู้บริหารมีทัศนคติต่อการนิเทศมาก ขณะเดียวกันทัศนคติของครูก็เห็นสอดคล้องกับผู้บริหาร และยังมีข้อเสนอว่าผู้บริหารในโรงเรียน ส่วนกลาง ควรใช้การนิเทศแบบร่วมมือกัน ทำงานใกล้ชิดกัน พยายามให้เห็นคุณค่าการนิเทศให้มากขึ้น ควรทำความเข้าใจการนิเทศการสอนและบทบาทในการนิเทศด้วย

ข้าราชการครูโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ในด้านการพัฒนาปรับปรุง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าข้าราชการครูส่วนมากเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อวางแผนแก้ไขปรับปรุง การระดมความคิดจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาช่วยหาวิธีแก้ปัญหาและหารปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 9) ได้กล่าวถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อร่วมมือกับผู้บริหารสถานศึกษาในการประสาน กระตุ้น กำกับ ดูแลให้บุคลากรภายในสถานศึกษาและบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมดำเนินการด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้กระบวนการของวงจรเดมมิง คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันในทุกขั้น ตอน เช่น 1) การกำหนดเป้าหมาย การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน 2) การกำหนดระยะเวลาดำเนินการ การกำหนดผู้รับผิดชอบและการกำหนดงบประมาณที่ใช้ การนิเทศเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินตนเอง และทักษะต่างๆ 3) การตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินการเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายหรือมาตรฐานหรือไม่เพียงใด 4) การนำผลประเมินไปใช้ป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรและใช้ในการวางแผนต่อไปและจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้สอดคล้องกับ ปีเตอร์ (Peter. 1993; อ้างถึงใน สมจิตร แก้วนาค. 2543: 75) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยยึดการเรียนรู้เป็นสำคัญมีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาการเรียนรู้อย่างชัดเจน ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยใช้ฐานข้อมูลที่มีคุณภาพ กำหนดระบบและวิธีการควบคุมคุณภาพทั้งในส่วนของกระบวนการและผลลัพธ์และมุ่งมันให้สถานศึกษาเป็นเสมือนองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีกระบวนการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีการวางแผนการจัดการดำเนินงานคุณภาพเชิงรุก และได้มีการสรุปการประกันคุณภาพการศึกษา

ว่าไม่สามารถรับประกันคุณภาพของตัวผู้เรียนได้แต่กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถใช้เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่องค์การแห่งการ เรียนรู้ที่มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องได้

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ผลการวิจัยครั้งนี้ประโยชน์มากยิ่งขึ้นจึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อเนื่องตั้งข้อเสนอแนะต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำ ผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 มีความ คิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน ควรมอบหมายงาน และความรับผิดชอบกับครูให้สอดคล้องกับหน้าที่ ของแต่ละบุคคล
2. ด้านการปฏิบัติตามแผนควรส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามแผนปฏิบัติการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา
3. ด้านการตรวจสอบประเมินผล ควรกำหนดนโยบายให้ครูรวบรวมผลงานของนักเรียนเพื่อสะท้อนความสามารถและ พัฒนาการของนักเรียน
4. ด้านการพัฒนาปรับปรุง ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อนำมากำหนดแผน การแก้ไขปรับปรุง ตามลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้ศึกษาขอเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ด้าน ต่างๆ มากยิ่งขึ้นดังนี้

1. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย กับโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อจะได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในด้าน นั้นๆอย่างละเอียด และเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างหลากหลาย มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรทำการศึกษาและเก็บข้อมูลที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ ผู้บริหาร และผู้รับผิดชอบประกันคุณภาพภายในให้ ครอบคลุมแต่ละงาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงงานโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมต่อไป
3. ควรทำการศึกษารูปแบบและการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเพื่อสะท้อนคุณภาพของ โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ได้อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). นโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีกรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

กรมวิชาการ. (2538). ธรรมนูญสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

กรมสามัญศึกษา. (2542). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

เกศนา พันทาเดช. (2543). การประเมินการใช้ทักษะการบริหารงานและความรู้ของครู ผู้บริหารวิทยาลัยในแทนชาในเขตกรุงเทพฯ: มีตรสยาม.

ขันติเจริญ งามขำ. (2546). ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ. (2540). ศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษาของประเทศอินโดนีเซีย. กรุงเทพฯ: บัค พอยท์.

จิรศักดิ์ จันทร์ช่วงโชติ. (2538). การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเขต การศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2532). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลโรงเรียนเอกชนข้อควรพิจารณาจากผลการวิจัย.วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 23 (6).

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตกิจ อินเทอร์เน็ตโปรดักส์.
- ชุมพล นียมวรรณ. (2551). ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดารณี รัตนพาดิ. (2544). ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดชลบุรี วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ชลบุรีมหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทำเนียบ มหาพรหม. (2543). การติดตามการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประเวศ โพนน้อย. (2544). ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. ชลบุรีมหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปัญญา ปรารค์ทอง. (2545). สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง.ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. 45-48.
- พิชิต ฤทธิ์ จรูญ. (2547). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: เฮาส์ ออฟ เคอร์มีส์.
- พิมลพร รอดเรืองศรี. (2543). ศึกษาการบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- มนต์ทยา ทองพูล. (2550). การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรีมหาวิทยาลัยบูรพา.
- มยุรี จารุปาน. (2532). ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน วารสารการศึกษาแห่งชาติ, 23(6), 22-23.
- วีระพล บดีรัฐ. (2543). PDCA วงจรสู่ความสำเร็จ กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- สมจิตร แก้วนาถ. (2543). การพัฒนาและศึกษาความเป็นไปได้ของระบบการประกันคุณภาพการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมของ กองทัพอากาศ กรุงเทพฯ: สำนักบรรณสารสนเทศ.
- สมบูรณ์ ธูสินธุ์. (2539). การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สมพงษ์ รักชาติศิลป์. (2549). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรีมหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (252). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: อรุณสกลาดพร้าว.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษา วารสารวิชาการ, 1(4), 27-40.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2529). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- _____ (2544). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2548). มาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- สุนทร พูนพิพัฒน์. (2540). รูปแบบและการประยุกต์ใช้ TQM สำหรับสถานศึกษา. วารสารเพื่อคุณภาพ (For Quality). ปีที่ 5 ฉบับที่ 30. (มี.ค.-เม.ย.).
- สุรัชย์ วัจนบุญคง. (2543). การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของครู โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. <http://203.146.77/Research>.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2544). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี
- เสนอ ภิมจิตผ่อง. (2536). การพัฒนาเกณฑ์ประเมินคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อำรุง จันทวานิช. (2542). การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในแนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ
พื้นฐานการปฏิรูปการศึกษาเพื่อประชาชน. (หน้า 79). กรุงเทพฯ: ศูนย์กลางคณาจารย์.
- อุทุมพร แว่วศรี. (2544). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครปฐม วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐ
ศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Best, J.W.; & Kahn, J.V. (1993). **Research in education** (7th ed). Boston: Allyn and Bacon.
- Cave, L.G. (1992). **The Urban Elementary Principle as An Instructional Supervision Elementary Principle, Supervision.**
Dissertation Abstracts International, 5(3), 996A.
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. (5th ed.) New York: Harper Collins.